

**Marineblad is een uitgave van
de Koninklijke Vereniging
van Marineofficieren**

ISSN: 0025-3340

Hoofredactie:
KLTZ R. O.P. Pulles EMSD
C.B. Naafs

Eindredactie
C.B. Naafs

Artikelencommissie
KLTZ Y.A. van Beusekom, drs. A.A. Bon,
LTZ1 (TD) ing. J.M.T. Bongartz, KTZ (LD)
mr. dr. M.D. Fink, KLTZ (TD) F.G. Marx MSc.
EMSD, LTZ1 (TD) dr. ir. W.L. van Norden,
dr. A.J. van der Peet, KOLMARNIS R.A.J.
de Wit

Medewerkers:
mw. drs. Z. Borgeld-Guman, dr. S. Boeke,
prof. dr. T.B.F.M. Brinkel, prof. dr. J. Holslag,
B. van de Kraats, KLTZ (TD) H. Boomstra
(cartoon)

Adres redactie
Wassenaarseweg 2
2596 CH Den Haag
Tel. 070-383 95 04
marineblad@kvmo.nl
www.kvmo.nl

Vormgeving
Frank de Wit
Tel. 06 305 89 152

Drukwerk
Wilco Art Books
Vanadiumweg 8
3812 PZ Amersfoort

Advertenties
070-383 95 04

Abonnementen
Voor leden van de KVMO is het Marineblad gratis. Informatie over het lidmaatschap van de KVMO staat op: www.kvmo.nl onder 'FAQ'. Niet-leden betalen € 49,50 (NL) of € 69,50 (buitenland) per jaar.

Copyright Marineblad
Overname van artikelen is enkel toegestaan na schriftelijke toestemming van de redactie en onder uitdrukkelijke vermelding van de bron. Artikelen in het Marineblad vertolken niet noodzakelijk de visie van het hoofdbestuur van de Koninklijke Vereniging van Marineofficieren of van de redactie. De inhoud van artikelen blijft geheel voor verantwoording van de auteur(s). Richtlijnen voor het schrijven en aanleveren van artikelen zijn in te zien op www.kvmo.nl onder 'Marineblad'.

Adreswijziging
Zo tijdig mogelijk schriftelijk doorgeven aan: Secretariaat KVMO
Antwoordnummer 93244
2509 WB Den Haag
(geen postzegel nodig)
of info@kvmo.nl

Foto cover: Zr.Ms. Zeven Provinciën (F802)
loopt aan de vooravond van NAVO-exercitie Atlantic Archer binnen in de haven van New York, oktober 2022 (Aaron Zwaal, MCD).

Foto achterzijde: Joint Arctic Training
(Christian Schrik, MCD)

De KVMO maakt deel uit van de

Column

O, wat een jaar. Wellicht kent u die TV-quiz, gepresenteerd door Chantal Janzen, waarin BN-kandidaten allerhande vragen krijgen over een bepaald jaar. Meestal is het leuk om al die herinneringen op te halen en te bedenken wat er allemaal is gebeurd in die twaalf maanden.

O, wat een jaar. Dat geldt zeker ook voor dit jaar. We begonnen met een nieuw kabinet, dat na veel lobbyen van diverse partijen veel extra geld uittrok voor de krijgsmacht en zelfs een groot bedrag specifiek voor het personeel, om eindelijk te beginnen met het inlopen van de achterstanden ten opzichte van andere sectoren. Alle reden om snel aan tafel te gaan met de sociale partners en te gaan werken aan een nieuw arbeidsvoorwaardenakkoord. De corona-epidemie leek steeds meer aan haar einde te komen. Het land ging weer open, de beperkingen verdwenen gaandeweg en in de tussentijd werd de situatie in het oosten van Europa steeds dreigender en kwam een illegale Russische invasie steeds dichterbij. En die kwam er dan ook op 24 februari. Niet geheel onverwacht meer, maar wel zeer ingrijpend. De reacties in de wereld en ook in Nederland waren in het begin divers. Landen en toch wel een aantal Nederlandse politieke partijen die meegingen in het narratief van de Russen, dat ze niet anders konden. Volstreekte onzin, natuurlijk, maar wel bijzonder en zorgelijk dat er zoveel mensen meegingen in dat verhaal. Naarmate de tijd vorderde kwamen gelukkig steeds meer mensen erachter dat schuld bij de Russen, en de Russen alleen, ligt. Daarnaast zagen we dat het originele aanvalsplan van de Russen binnen een paar dagen sneuvelde en kreeg de wereld een lesje weerbaarheid voorgeschoteld door de Oekraïense bevolking en haar president. Duitsland reageerde het meest adequaat en gaf aan per direct 2% van het BBP aan defensie te gaan besteden en € 100 miljard extra uit te gaan geven om de opgelopen achterstanden in te lopen. Nederland volgde later schoorvoetend met een paar miljard. Een redelijk begin, maar we zijn er nog lang niet.

Er gebeurde nog meer dit jaar. Het overlijden van de Britse Koningin Elisabeth markeerde het einde van een tijdperk en het gedoe rondom de Britse premier maakte de chaos in het Verenigd Koninkrijk na Brexit alleen nog maar duidelijker. President Macron haalde een nipte overwinning bij de Franse presidentsverkiezingen. Ik ben benieuwd hoe het Europese politieke landschap eruit had gezien als Le Pen (met haar best mooie voornaam) had gewonnen. Er was wederom een zeer droge en warme zomer in heel Europa, met gevolgen voor de waterstanden en daarmee voor de aan- en afvoer van grondstoffen en producten door heel Europa. In Italië kwam een nogal rechtse regering, met tot nu toe gelukkig nog geen gevolgen voor de Europese eensgezindheid tegenover Rusland en naar Oekraïne. Een eensgezindheid die overigens vriend en vijand verraste en tot nu toe goed standhoudt. Maar eensgezindheid is niet voldoende. Nederland en alle andere Europese landen zullen moeten laten zien dat zij hun veiligheid serieus nemen en dat de komende jaren, decennia, zullen blijven doen. En wij zullen met z'n allen moeten bedenken, of op z'n minst meedenken, hoe we dat gaan invullen als Koninklijke Marine. In dit exemplaar van het *Marineblad* leest u daarom over het seminar dat we eind november hebben georganiseerd en waar we begonnen zijn met het bespreken van de maritieme wereld na het Oekraïneconflict. Ook vindt u een oproep van KTZ drs. Henk Warnar om deel te aan het debat over de toekomst, die ik van harte ondersteun.

Ik wens u en al uw dierbaren een mooie kerst en een gezond en gelukkig 2023, waarvan we hopelijk kunnen zeggen 'O, wat een jaar', en dan vooral door mooie ervaringen!

@Voorzitter_KVMO